

HƏVARI VARİSLİYİ

Yetmişlərdən olan həvari Müqəddəs Taddaydan (Addai) bu günə qədər

varislik xəttində:

ƏN MÖHTƏRƏM

GARLAND F. BYERS, JR., J.D., D.D.

Millətlərin yepiskopu, həvari tapşırığı ilə

1. MÜQƏDDƏS TADDAY (ADDAI), YETMİŞLƏRDƏN OLAN HƏVARI^{CO}

təxminən eramızın 30-cu ilində Məsih tərəfindən Yetmişlərin arasında göndərilib (Luka 10:1)

Bu həvari varisliyi xətti təxminən eramızın 30-cu ilində Həvari Taddaydan (Addai) başlayaraq bu günə qədər uzanır; 2026-cı il etibarilə bu, 1.996 illik bir dövrdür.

Müqəddəs Taddaydan (Addai) başlayıb Şərqi katolikos-patriarxı Shimun XVIII Rubil ilə bitən varislik Assuriya Şərq Kilsəsinin saxladığı katolikos-patriarx siyahısına əsaslanır: Şərq Kilsəsi öz həvari varisliyini məhz bu siyahı ilə Müqəddəs Taddaya (Addai) və Həvari Müqəddəs Tomasa qədər izləyir.

Müqəddəs Tadday (Addai) Şərq Kilsələrində Yetmişlərdən olan həvari kimi ehtiram olunur: onun bayramını 21 avqustda qeyd edən və onu 4 yanvarda birlikdə ehtiram olunan Yetmiş Həvarinin sırasına daxil edən Şərqi Pravoslav Kilsəsində; və ona Edessanın həvarisi kimi ehtiram göstərən Assuriya Şərq Kilsəsində, Xaldey Katolik Kilsəsində və Suriya Pravoslav Kilsəsində. Tarixçi Yevsevi təxminən eramızın 325-ci ilində yazmışdır ki, Müqəddəs Tomas Edessaya «həvari, Yetmişlərdən biri olan Taddayı» göndərmişdir.

Yepiskopluq vəzifəsinə təqdislər aşağıda adı çəkilən kilsələr vasitəsilə bir-birinin ardınca həyata keçirilib.

Bu xətdəki bəzi yepiskoplar həm də müqəddəs kimi ehtiram olunur. Adlarının yanındakı işarələr yalnız həyatın müqəddəsliyinə aiddir. Onlar heç bir təqdisin etibarlılığına təsir etmir: müqəddəs

kimi ehtiram olunub-olunmamasından asılı olmayaraq, siyahıdakı hər yepiskop varislikdə öz yerini bərabər şəkildə tutur.

Müq. Müqəddəs: Kilsənin qəhrəmancasına müqəddəs həyat sürmüş və indi Allahın yanında olan kimi açıq şəkildə ehtiram göstərdiyi və xatirəsini öz təqvimində saxladığı şəxs. İlk Kilsədə müqəddəslər imanlıların və onların yepiskoplarının ümumi rəyi ilə tanınırdı; sonralar isə Roma Katolik Kilsəsində rəsmi kanonlaşdırma, Şərqi Pravoslav Kilsəsində isə izzətləndirmə yolu ilə.

Müb. Mübarək: Roma Katolik Kilsəsində beatifikasiya olunmuş, yəni müqəddəs kimi kanonlaşdırılmadan əvvəlki rəsmi mərhələdən keçmiş şəxs.

C Roma Katolik Kilsəsində müqəddəs və ya mübarək kimi ehtiram olunur.

CO Həm Roma Katolik Kilsəsində, həm də Şərqi Pravoslav Kilsəsində müqəddəs kimi ehtiram olunur.

Qırmızı Şəhid: iman uğrunda canını vermiş şəxs.

Kilsələr kimin müqəddəs olması barədə həmişə razılaşırmır. Biri digərinin ehtiram göstərmədiyini bir şəxsə ehtiram göstərə bilər və işarələr hansı Kilsənin hər birinə ehtiram göstərdiyini bildirir.

SELEVKİYA-KTESİFON

Yetmişlərdən olan həvari Müqəddəs Tadday (Addai) – onu Müqəddəs Tomas Edessaya göndərmişdi – və onun şagirdləri Müqəddəs Aggai və Mari tərəfindən təsis edilmiş Şərq Kilsəsi. Kafedrası Selevkiya-Ktesifonda, sonralar isə Bağdadda olan Şərqi katolikos-patriarxları – Müqəddəs Aggai ilə başlayaraq, sonuncusu Shemon VII Ishoyahb olmaqla.

2. Aggai	təxminən 66
3. Müq. Mari ^C	təxminən 81
4. Abris	təxminən 121
5. Abraham I	təxminən 159
6. Yaqob I	təxminən 190
7. Ahadabui	təxminən 204
8. Shahlufa	təxminən 220
9. Papa bar Aggai	təxminən 280
10. Müq. Shemon bar Sabbae ^{CO} Şəhid	329
11. Müq. Shahdost ^{CO} Şəhid	341
12. Müq. Barba'shmin ^{CO} Şəhid	343

13. Tomarsa	363
14. Qayyoma	377
15. Isaac	399
16. Ahha	410
17. Yahballaha I	415
18. Maana	420
19. Farbokht	421
20. Dadisho	421
21. Babowai	457
22. Acacius	485
23. Babai	497
24. Shila	503
25. Elisha	524
26. Paul	539
27. Aba I	540
28. Joseph	552
29. Ezekiel	570
30. Ishoyahb I	582

94. Shimun XI Eshuyow	1638
95. Shimun XII Yoalaha	1656
96. Shimun XIII Dinkha	1662
97. Shimun XIV Shlemon	1700
98. Shimun XV Maqdassi Mikhail	1740
99. Shimun XVI Yohannan	1780
100. Shimun XVII Abraham	1820
101. Shimun XVIII Rubil	1861

HİNDİSTAN

Patriarx Shimun XVIII tərəfindən 1862-ci ildə Hindistan mitropoliti kimi təqdis olunmuş Mar Abdisho ilə başlayaraq hər yepiskop özündən əvvəl göstərilən yepiskop tərəfindən təqdis olunub.

102. Anthony Thondanatt (Mar Abdisho)	1862
103. Luis Mariano Soares (Mar Basilius)	1899

İNGİLTƏRƏ

1902-ci ildə Mersiya yepiskopu kimi təqdis olunmuş Mar Jacobus ilə başlayaraq hər yepiskop özündən əvvəl göstərilən yepiskop tərəfindən təqdis olunub.

104. Ulric Vernon Herford (Mar Jacobus)	1902
105. William Stanley McBean Knight (Mar Paulus)	1925
106. Hedley Coward Bartlett	1931
107. Hugh George de Willmott Newman (Mar Georgius)	1945
108. Richard Kenneth Hurgon	1946

İSVEÇ VƏ AMERİKA

İsveçdən olan Bertil Persson ilə başlayaraq, bu varisliyi bu günə qədər davam etdirmiş yepiskopa qədər.

109. Nils Bertil Alexander Persson	1985
110. Samuel Guido, Jr.	2004

111.

GARLAND F. BYERS, JR.

2013

ŞƏRQİN KATOLİKOS-PATRIARXI İLƏ ORTAQ VARİSLİK

Hazırkı Assuriya Şərq Kilsəsinin katolikos-patriarxı Mar Awa III və Yepiskop Byers, həmin Kilsənin saxladığı siyahıya görə, Müqəddəs Taddaydan (Addai) başlayıb Mar Shimun XVIII Rubil (1861–1903-cü illərdə katolikos-patriarx) ilə bitən Şərq katolikos-patriarxları varisliyini bölüşürlər; Yepiskop Byers xəttində olan Mar Abdisho (Anthony Thondanatt) 1862-ci ildə Mar Shimun XVIII Rubil tərəfindən yepiskop kimi təqdis olunmuşdur.

MÜQƏDDƏS RÜTBƏ

Müjdə xidmətçisi kimi təqdis

17 avqust 2008, əl qoyma ilə, St. Paul's Lutheran Orthodox Chapel, Palmerton, Pensilvaniya.

Yepiskopluq Müqəddəs Rütbəsinə təqdis

20 aprel 2013, Müqəddəs Evxaristiya ayını zamanı əl qoyma ilə, St. Paul's Lutheran Orthodox Chapel kilsəsində; həmin gün bu icma Pensilvaniyanın Slatington şəhərində, American Legion Post 16 binasında toplaşdı.

Baş təqdisedicisi

Ən Möhtərəm Samuel Guido, Jr.

Həmtəqdisedicilər

Yepiskop Bradley A. Varvil

Yepiskop Michael Byus

Yepiskop James Thompson

Müjdə xidmətçisi kimi təqdisin və yepiskop təqdisinin sertifikatları, təqdisin fotosəkilləri ilə birlikdə Yepiskop haqqında səhifəsində təqdim olunur.

XİDMƏT

20 aprel 2013-cü ildə Lutheran Orthodox Church, Inc. daxilində Yepiskopluq Müqəddəs Rütbəsinə təqdis olunmuş, sonralar həmin qurumda Western North Carolina yeparxiyasının arxiyepiskopu kimi xidmət etmişdir. Yepiskop Byers artıq həmin qurumla bağlı deyil.

İlahiyyat doktoru (*honoris causa*), Lutheran Orthodox Church, Inc. tərəfindən verilib, 20 aprel 2013.

Bu səhifədə Azərbaycan dilində verilən bütün Müqəddəs Yazı sitatları heç bir dəyişiklik edilmədən *Azərbaycan dilində Müqəddəs Kitab* nəşrindən götürülmüşdür. Mətn: ebible.org/azb. Buraxılmış hissələr üç nöqtə (...) ilə göstərilir.

Copyright © 2008 Müqəddəs Kitab Sirkəti

Translation by: Institute for Bible Translation

Contributor: Bible Society of Azerbaijan

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible. This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

Edessanın həvarisi Müqəddəs Taddayın ikonası, lövhə üzərində enkaustika, X əsr, Kral Abqarın triptixindən, Müqəddəs Yekaterina monastırı, Sina dağı. Təsvirin mənbəyi: [Wikimedia Commons](#), ictimai mülkiyyət; orijinaldan kəsilib və ölçüsü kiçildilib.